

PONTUS TROBERG

Segmenttiraportoinnin tulevat haasteet: segmenttijaon vaihtoehdot

Johdanto

Euroopan unionissa julkisesti noteerattujen yritysten tulee vuodesta 2005 lähtien laatia konsernitilinpäätöksensä kansainvälisiä IAS/IFRS-standardeja¹ noudattaen. Suomalaisille yrityksille erään suurimmista haasteista aiheuttaa segmenttiraportointi. Suomen kirjanpitolainsäädännön ja Helsingin pörssin asettamat nykyiset segmenttiraportointivaatimukset ovat hyvin vaatimattomat eivätkä ne täytä kansainvälisten pääomamarkkinoiden tarpeita. IAS-segmenttistandardin IAS 14 (uudistettu 1997) ja anglosaksisten maiden segmenttiraportointivaatimukset ovat huomattavasti laajemmat ja yksityiskohtaisemmat kuin vastaavat suomalaiset. Vaikkakin IAS 14:n ja vastaavan amerikkalaisen standardin SFAS 131:n (1997) vaatimuksissa on paljon yhteistä, on näiden välillä olemassa selkeä ero

segmenttijaon periaatteellisessa ratkaisussa. Segmenttijaon on ydinkysymys, sillä *segmenttijaolla on ratkaiseva merkitys informaation merkittävyyden ja arkaluontoisuuden suhteen*. Annetaanko sijoittajille merkittävää tietoa, joka kuitenkin voi vahingoittaa yritystä sen kilpailijoiden käyttäessä hyväkseen tätä tietoa? Paljastetaanko yrityksen hallituksen jäsenille operatiivisen johdon näkökulmasta arkaluontoista tietoa?

Tänä päivänä International Accounting Standards Board (IASB) ja amerikkalainen Financial Accounting Standards Board (FASB) pyrkivät yhdessä löytämään yhdenmukaisia ratkaisuja eri raportointikysymyksiin ja siten vähentämään olemassa olevia standardieroja. Segmenttiraportoinnin suhteen amerikkalainen segmenttijaon perusta näyttää saavan tukea viime-

¹ IAS (International Accounting Standards)/IFRS (International Financial Reporting Standards).

DISCUSSION

aikaisista tutkimustuloksista. Näin ollen on mahdollista, että IASB:n segmenttiraportointistandardi muuttuu tulevaisuudessa amerikkalaiseen suuntaan segmenttijaon perustan suhteen. Tällainen muutos vaikuttaisi luonnollisesti myös suomalaisten pörssiyritysten segmenttiraportointiin.

Tässä artikkelissa käsitellään segmenttijaon perustan vaihtoehtoja ja näiden vaikutuksia segmenttiraportoinnin informaatioarvoon. Seuraavassa tarkastellaan aiempiin segmenttiraportointistandardeihin kohdistunutta kritiikkiä ja nykyisiä kansainvälisiä segmenttistandardeja IAS 14 ja SFAS 131 koskevia tutkimustuloksia. Tämän perusteella ennakoidaan segmenttiraportoinnin tulevaa suuntaa standardien harmonisoinnin suhteen. Myös suomalaisten pörssiyritysten on tarkoituksenmukaista ottaa huomioon tuleva kehitys mahdollisine muutoksineen, kun ne siirtyvät IAS-standardien käyttöön vuonna 2005.

Informaation arkaluonteisuus – pääomamarkkinat vastaan kilpailijat

Konsernitilinpäätöksessä konsernin eri osat yhdistellään yhdeksi taloudelliseksi kokonaisuudeksi, jotta saataisiin kuva siitä, mitä resursseja emoyhtiö hallitsee ja mitkä ovat konsernin tavoitteet. Informaation yhdistelyssä menetetään myös pääomamarkkinoiden kannalta merkityksellistä tietoa. Kuten Ijiri (1995) on todennut, maakohtaisten ja toimialakohtaisten (industry) riskien kasvava tärkeys korostaa yksityiskohtaisemman tiedon tarvetta näistä ulottuvuuksista. Peruskysymys segmenttiraportoinnissa on, mikä tasoinen informaatioyhdistely on sopiva ot-

taen huomioon, että annettu tieto on sekä pääomamarkkinoiden että yrityksen kilpailijoiden käytettävissä. Käytännössä kysymys on tasapainottelusta pääomamarkkinoiden informoimisesta koituvan hyödyn ja kilpailijoiden saaman tiedon aiheuttaman haitan välillä. Tästä johtuen keskeinen kysymys on, paljonko liikkumavaraa annetaan yrityksen johdolle segmenttijakoa määrittäessä. Kuinka yksityiskohtaisesti raportointistandardin tulee määrittää ja ohjata segmenttijakoa?

IAS-standardissa ja amerikkalaisessa segmenttiraportointistandardissa esitetyt segmenttiraportoinnin tavoitteet ovat lähes yhtenevät. IAS 14:n mukaan segmenttiraportoinnin tavoitteena on (a) auttaa tilinpäätöksen hyväksikäyttäjiä saamaan parempi (yksityiskohtaisempi) käsitys yrityksen toteutuneesta tuloksesta, (b) arvioimaan paremmin yrityksen riskejä ja kannattavuutta (SFAS 131: arvioimaan paremmin edellytykset tuleville rahavirroille) sekä (c) tekemään asiantuntevampia arvioita yrityksestä kokonaisuutena.

Kritiikki

Kansainvälisiä laskentastandardeja laativat elimet IASB (aikaisemmin IASC²) ja FASB uusivat segmenttistandardejaan vuonna 1997. Taustana erityisesti amerikkalaisen standardin uudistamiselle oli edellisen standardin SFAS 14:n (1976) suoma joustavuus segmenttien määrittelyssä. Vuonna 1992 Securities and Exchange Commission (SEC) kritisoi muun muassa Caterpillar-yhtiötä siitä, että se ei informoinut toimintakertomuksessaan (Management Discussion and Analysis) lukijoitaan riittävästi epävakaisen brasilialaisen tytäryrityksensä merkityksestä

konsernikokonaisuuden kannalta. Amerikkalainen AIMR³ totesi myös vuonna 1992, että yritykset käyttävät segmenttien määrittelyssä hyväkseen SFAS 14:n suomaan liikkumavaraa omien raportointitavoitteidensa saavuttamiseksi. Tästä syystä laskentasääntöjä laativien elimien *on syytä ottaa huomioon ne motiivit, jotka saavat yrityksiä joko julkistamaan tai jättämään julkistamatta eri toimintojen tuloksellisuutta* raportointisääntöjen väljyyden niin salliessa. Myös AICPA⁴ totesi vuonna 1994, että segmenttiraportointistandardeihin on tehtävä muutoksia, jotka (a) lisäävät raportoitujen segmenttien määrää, (b) kaventavat toimialan määrittelyn väljyyttä, (c) lisäävät segmenteistä annetun informaation määrää, (d) aikaansaavat segmenttimäärittelyn, joka täsmää paremmin johdon soveltaman yrityksen sisäisen raportoinnin kanssa ja (e) edistävät annetun segmentti-informaation johdonmukaisuutta muun vuosikertomuksessa esitetyn informaation kanssa.

Uuden standardin (SFAS 131) tultua Yhdysvalloissa voimaan vuoden 1997 lopussa on käyty jatkuvaa väittelyä uuden ja vanhan standardin (SFAS 14, joka on lähellä IAS 14:ä) hyvistä ja huonoista puolista. Uuden standardin kannattajat väittävät, että uusi standardi antaa merkityksellisempää ja yksityiskohtaisempaa tietoa kuin vanha standardi. SFAS 131:n kriitikot vuorostaan väittävät, että uusi standardi vähentää segmentti-informaation vertailukelpoisuutta ja luotettavuutta muun muassa sen takia, että segmentin tulos ei ole tarkkaan määritelty, koska siinä sallitaan yrityksen sisäisten laskentaperiaatteiden noudattaminen (internal GAAP). Nämä voivat poiketa ulkoisista virallisista laskentastandardeista (external GAAP). Myös seg-

menttien välisessä kustannusjaossa on huomattavaa harkinnanvaraa.

Segmenttijaon perusteet

IAS 14:ssä määritellään kaksi segmenttiraportointimuotoa, ensisijainen ja toissijainen. Yrityksen *riskien ja kannattavuuden pääasialliset lähteet* ja luonne ratkaisevat, perustuuko yrityksen ensisijainen segmenttiraportointi liiketoiminnallisiin vai maantieteellisiin segmentteihin tai johonkin muuhun. Yleensä yrityksen sisäisen organisaatorakenteen tulisi olla pohjana tälle päätöksenteolle. SFAS 131:ssä edellytetään, että segmenttien määrittely on johdonmukainen yrityksen rakenteen ja toiminnan ohjauksen kanssa eli *kuvastaa sitä, miten johto tekee liiketoiminnallisia päätöksiä ja arvioi tuloksellisuutta*. Tätä kutsutaan *johdon lähestymistavaksi* (management approach). Standardissa ei käytetä termejä toimiala (industry) tai liiketoiminta (line-of-business) vaan toiminnallinen segmentti (operating segment). Toiminnallinen segmentti on yrityksen yksikkö (component), (a) joka harjoittaa tuottoja kerryttävää ja kuluja aiheuttavaa liiketoimintaa, (b) jonka toiminnan tuloksia yrityksen operatiivisen toiminnan ylin johto säännöllisesti arvioi päättäessään yksikölle allokoituista resursseista sen saavuttaman tulostason perusteella ja (c) joka raportoi tuloksestaan erillään.

SFAS 131:tä sovellettaessa on *mahdollista*, että joko samanlaiset (tavanomaisempi tilanne) tai *erilaiset tuotteet yhdistetään samaan segmenttiin* ulkoista tilinpäätöstä laadittaessa, mikäli vastaava yhdistely on tehty yrityksen sisäisessä raportoinnissa. Yhdistettäessä eri tuotteita samaan segmenttiin sisäisen ohjaamisen ja

³ The Association for Investment Management Research.

⁴ American Institute of Certified Public Accountants.

DISCUSSION

organisaatiarakenteen mukaisesti, segmenttijaako ei välttämättä täytä IAS 14:n vaatimuksia, mikä edellyttää riskien ja tuottojen päälähteitä segmenttijaon perustaksi. Mikäli tuotteet muodostavat riskien ja tuottojen päälähteet, segmentit määritetään tuotteiden, tuotantoprosessien ja jakelukanavien samanlaisuuden perusteella. IAS 14:ssä (11 §) indikoidaan, että *samaan segmenttiin ei tulisi kuulua tuotteita, joilla on huomattavan erilaiset riskit ja tuotot*. Mikäli yrityksen hallitukselle (sisäisesti) raportoidut segmentit eivät täytä edellä mainittua kriteeriä, vaikkakin noudattavat yrityksen sisäistä ohjausjärjestelmää (SFAS 131), IAS 14 (32 §) vaatii käyttämään alemman tason segmenttijaakoja, joka perustuu tuoteryhmien samanlaisuuteen, sen sijaan että erikseen muodostettaisiin segmenttejä vain ulkoista raportointia varten.

Uudistukset tutkimuksen valossa

Kilpailijat

Hayes ja Lundholm (1996) tutkivat yritysten segmenttijaon päätöksentekoa tilanteessa, jossa sääntöjen puitteissa on lähes täysi joustavuus. Nämä lähtökohdat perustuivat nimenomaan SFAS 14:n (edellinen amerikkalainen standardi) 12 pykälään, jonka mukaan yrityksen segmenttien määrittämisen tulee merkittävässä määrin olla riippuvainen yrityksen johdon harkinnasta. Tutkijat tulivat siihen tulokseen, että ainoastaan *sellaiset toiminnot, joiden tulokset ovat samalla tasolla, raportoidaan eri segmentteinä*. Sen sijaan *toimintojen tulosten erotessa toisistaan toiminnot raportoidaan yhtenä segmenttinä*.

Käyttämällä regressiomallia Harris (1998) tutki toimialan kilpailun vaikutusta johdon tekemään segmenttijaakovalintaan eli vaikuttaako kilpailu johdon päätökseen raportoida tietyllä

toimialalla toimimisen erillisenä segmenttinä. Tutkittu ajanjakso oli 1987–1991 ja otokseen kuului 929 yritystä. Johdon ongelmanahan on, tulisiko sen antaa ulkopuolisille kaupallisesti arvokasta tietoa, jota ei ole muista lähteistä saatavissa. Harriksen oletamus oli, että yrityksen johto on *vastahakoinen antamaan segmenttietoa yrityksen toiminnasta alalla, jolla kilpailu on kovaa*. Toisaalta, mikäli yrityksen *toiminta vähemmän kilpailulla toimialalla* tuottaa *normaalivoittotason ylittävää tulosta*, johto voi käyttää harkintavaltaansa siten, että yrityksen toimintaa kyseisellä toimialalla *ei raportoida erillisenä liiketoimintasegmenttinä*. Tällä tavalla vältetään julkistamista yrityksen toimialalla tekemää ylisuurta voittoa ja saavutettua markkinaosuutta. Empiiriset tutkimustulokset vahvistivat johdon käyttävän harkintavaltaansa edellä esitetyllä tavalla.

Harriksen tutkimustulokset vahvistivat myös sijoitusanalyttikoiden yleisesti esittämän kritiikin, että SFAS 14 salli johdon muodostaa segmenttejä siten, että se vähentää annetun segmenttiedon hyödyllisyyttä. Erityisesti *eritoimintojen välisten tulostaserojen pysyvyys (jatkuvuus) vähentää segmenttiraportoinnin todennäköisyyttä*. Tämä on kuitenkin ymmärrettävää, sillä yrityksen johto voi maksimoida omistajien sijoituksen arvon (ainakin lyhyellä tähtäimellä) olemalla raportoimatta erikseen sellaisia toimintoja, joiden tulostasot jatkuvasti poikkeavat toisistaan. Haitta tiedon paljastamisesta kilpailijoille voi ylittää tiedon käyttäjien tarkempien tulosten muodossa kokeman hyödyn. Haittaa syntyy siinä muodossa, että kilpailija saadessaan tietoa ylisuuria voittoja tekevästä segmentistä pyrkii pääsemään osalliseksi näihin voittoihin. Toisaalta tiedon salaamisella ei anneta oikeaa ja riittävää kuvaa yrityksen riskeistä ja tuloksesta.

Sijoittajat

Maines, McDaniel ja Harris tutkivat vuonna 1997 luonnosvaiheessa olleen mutta nykyisin voimassa olevan amerikkalaisen segmenttiraportointistandardin SFAS 131:n mahdollisia vaikutuksia sijoitusanalyttikoiden arviointeihin. Maines et al tutkivat kahden vaihtoehdoisen segmenttimäärittelyn vaikutuksia. Segmentit määriteltiin joko SFAS 131:n eli yrityksen sisäisen ohjausjärjestelmän mukaisesti (management approach) tai entisen SFAS 14 -standardin mukaisesti eli ryhmittämällä samanlaisia tuotteita yhteen segmenttiin. Viimeksi mainittu ryhmittely vastaa käytännössä voimassa olevaa IAS 14:a eli segmenttijako tehdään ryhmittämällä samankaltaisia tuotteita samaan segmenttiin, silloin kun yrityksen tuotteiden (eikä esimerkiksi maantieteellisten alueiden) katsotaan eniten vaikuttavan yrityksen riskeihin ja tuottoihin.

Keskimäärin viiden vuoden kokemuksen omaaville 56 sijoitusanalyttikolle annettiin hypoteettisen yrityksen kahden vuoden tilinpäätökset, joissa kolme toiminnallisesti eri divisioonaa raportoitiin kahtena segmenttinä. Maines et al. tutkimustulokset osoittivat, että sijoitusanalyttikot katsoivat *segmenttiraportoinnin olevan luotettavampaa silloin, kun ulkoisesti ja sisäisesti raportoidut segmentit olivat yhteneväiset* verrattuna siihen, että ne erosivat. Samaten luottamus oli korkeampi silloin, kun samanlaisia tuotteita yhdisteltiin yhteen segmenttiin verrattuna siihen, että erilaisia tuotteita sisällytettiin samaan segmenttiin. *Sijoitusanalyttikoiden luottamukseen ei vaikuttanut samaan segmenttiin yhdisteltyjen tuotteiden samankaltaisuus tai erilaisuus, mikäli ulkoinen raportointi oli yhteneväinen sisäisen raportoinnin kanssa.* Sen sijaan, mikäli ulkoiset segmentit eivät olleet yhteneväisiä sisäisten segmenttien kanssa, sijoitusanalyttikot luottivat enemmän omiin arvioihin-

sa silloin, kun samanlaiset tuotteet oli yhdistelty samaan segmenttiin verrattuna siihen, että erilaiset tuotteet oli yhdistelty samaan segmenttiin.

Sekä Street, Nichols ja Gray (2000) että Herrmann ja Thomas (2000) tutkivat uuden segmenttistandardin SFAS 131:n vaikutusta yritysten antamiin segmenttitietoihin. Ensiksi mainittu tutkimusryhmän otos koostui 160 yrityksestä (Business Week Global 1000 Companies tietokannasta), joiden vuosikertomukset tutkittiin vuosilta 1997 ja 1998. Tutkimustulokset osoittivat, että *raportoitujen segmenttien määrä oli lisääntynyt* ja johdonmukaisuus muun vuosikertomuksessa esitetyn informaation kanssa oli parantunut. Herrmann ja Thomas analysoivat Yhdysvaltojen 250 suurimmista yrityksistä (Fortune 500) 100 yritystä. Tutkimustulosten perusteella *kaksi kolmasosaa yrityksistä oli uuden standardin myötä määrittänyt uudelleen ensisijaiset toiminnalliset segmentit.* Kolmasosa pyysi vanhoissa määrittelyissä. *Segmenttiraportointia antavien yritysten lukumäärä oli myös lisääntynyt* ja toiminnallisista segmenteistä annettiin jonkin verran enemmän tietoa kuin aikaisemmin.

Viime vuosien varteenotettavampia tutkimuksia segmenttiraportoinnin alueelta on Bergerin ja Hannin vuonna 2003 julkaistu tutkimus. Berger ja Hann tutkivat 2999 yritystä Compustat, CRSP (Center for Research in Security Prices) ja IBES (Institutional Brokers Estimate System) tietokantojen avulla. Useimmat yritykset ryhtyivät soveltamaan SFAS 131:tä vuonna 1998 ja joutuivat näin ollen vuoden 1998 vuosikertomuksessaan päivittämään vuosien 1996 ja 1997 segmenttiraportointia SFAS 131:n vaatimusten mukaisiksi. Näin tutkijat pystyivät vertaamaan päivitettyä 1997 segmenttiraportointia (SFAS 131) vuoden 1997 SFAS 14:n mukaiseen segmenttiraportointiin jollaisena se oli esitetty

DISCUSSION

vuoden 1997 vuosikertomuksessa. Yrityksistä 23 % raportoi vain yhden segmentin SFAS 14:n ollessa voimassa mutta useita segmenttejä SFAS 131:n myötä. Esimerkiksi IBM, joka aikaisemmin raportoi vain yhden toimialasegmentin, raportoi seitsemän toiminnallista segmenttiä SFAS 131:n tultua voimaan.

Annetun informaation perusteella tehtiin ennusteet, joiden perusteella joko ostettiin tai myytiin yrityksen osakkeita. Bergerin ja Hannin tutkimustulokset osoittivat, että SFAS 131:n tulosennusteisiin perustuva kaupanteko tuotti ylisuuria voittoja suhteessa SFAS 14:n tulosennusteisiin perustuvaan kaupantekoon. Eroja ei löytynyt liikevaihtoennusteisiin perustuvan kaupanteon suhteen. Bergerin ja Hannin loppupäätelmä on, että *uusi segmenttiraportointistandardi taivutti yrityksiä paljastamaan informaatiota yrityksen diversifiointistrategioista, joita aikaisemmin "piiloteltiin"*. Uusi informaatio vaikuttaa yrityksen arvonnäilykseen ja parantaa huomattavasti sijoitusanalyttikoiden ennusteiden tarkkuutta.

Bergerin ja Hannin mukaan SFAS 131:llä on amerikkalaisissa yrityksissä ollut myös *seuranta- ja ohjausvaikutusta*. Sellaisia segmenttien välisiä tukitoimenpiteitä, joita aikaisemmin oli kätketty mutta joiden vaikutukset tulivat esille SFAS 131:n myötä, on pyritty vähentämään muun muassa hintakorjauksilla ja muilla johdon toimenpiteillä.

Maakohtainen tieto

Tutkimustulokset maantieteellisestä segmenttiraportoinnista ovat samansuuntaisia kuin toiminnallisesta segmenttiraportoinnista eli verrattuna SFAS 14:än SFAS 131 on parantanut maantieteellistä segmenttiraportointia. SFAS 131:ssä maantieteellinen informaatio kuuluu niin sanottuun yrityksen laajuiseen tietoon (enterprise-

wide disclosures). SFAS 14 vaatii tietoa maantieteellisiltä alueilta mutta maantieteellisen alueen määrittelmä oli väljä. Usein ryhmittely tehtiin maanosatasolla eli Pohjois-Amerikka, Eurooppa, Aasia jne. SFAS 131 vaatii liikevaihtotietoa jaoteltuna vähintään kahteen osaan eli kotimaan liikevaihto ja muiden maiden liikevaihto yhteensä. *Mikäli liikevaihto yksittäisestä maasta on olennainen, maan liikevaihtotieto on kuitenkin annettava erikseen*. Behnin, Nicholisin ja Streetin (2002) tutkimus osoitti, että *maakohtainen tieto on informatiivisempaa ja hyödyllisempää kuin maantieteellisen alueen tasolla annettu informaatio*. Behn et al. tutkivat 172 yrityksen vuosikertomuksia vuosilta 1997 ja 1998. SFAS 14:n ja SFAS 131:n segmenttitietoja käytettiin myynnin ennustamiseen. SFAS 131:n tietojen perusteella tehdyt ennusteet olivat merkittävästi tarkemmat kuin SFAS 14:n perusteella laaditut ennusteet. Toisin sanoen, maantieteellinen alue on liian ylimalkainen, jotta sen perusteella annettu segmenttitieto olisi riittävän hyödyllinen.

Loppupäätelmä

Pääomamarkkinoiden vapautuminen 1980-luvun puolivälissä on kiihdyttänyt talouselämän ja siten myös talousraportoinnin kansainvälistymistä. Euroopassa ollaan siirtymässä yhä enemmän amerikkalaiseen suuntaan, jolloin sijoittajien asema ja pörssien merkitys korostuvat. Segmenttiraportoinnin tärkeys korostuu tänä päivänä. Epsteinin ja Palepun (1999) tutkimus sijoitusanalyttikoiden näkemyksistä osoitti, että enemmistö analyttikoista katsoi informaation segmenttien tuloksellisuudesta olevan hyödyllisin tieto heidän investointipäätöksiä varten. Yritykselle kysymys on tasapainottelusta pääomamarkkinoiden informaatiotarpeen tyydyttämisen ja kilpailijoille paljastetun liikesalaisuus-

luonteisen informaation aiheuttaman haitan välillä. Markkinataloudessa kilpailuetua tulee kuitenkin luoda kustannustehokkuuden, differoinnin, tutkimus- ja kehittämistoiminnan tai muunlaisen kilpailukykyä edistävän toiminnan kautta. Voittoja ei tulisi tehdä salaamalla tai vääristelemällä informaatiota. Oikean ja riittävän kuvan antaminen tarkoittaa, että pyritään objektiivisesti raportoimaan, miten raportoitu tulos eri osineen on saatu aikaan (Ekholm ja Troberg 1998). Pääomamarkkinat vaativat yksityiskohdista ja merkityksellistä tietoa, jonka avulla pystytään tarkentamaan yrityksen arvonmäärittystä. Tämä johtaa pääomamarkkinoiden tehostumiseen.

Amerikkalainen segmenttistandardi SFAS 131 vaatii, että segmenttijako tehdään ulkoisesti samalla tavalla kuin sisäisesti eli johdon lähestymistapaa (management approach) noudattaen. Tutkimustulokset osoittavat, että uusi standardi taivutti yrityksiä antamaan informaatiota yrityksen diversifiointistrategioista, joita aikaisemmin salattiin. Uusi lisääntynyt informaatio vaikuttaa yrityksen arvonmäärittäykseen ja parantaa huomattavasti sijoitusanalyytikoiden ennusteiden tarkkuutta. Tämän lisäksi sisäiset segmenttien väliset tukitoimenpiteet vähenevät annetun informaation myötä. Tutkimus on myös osoittanut, että maakohtainen tieto on informatiivisempaa ja hyödyllisempää kuin maantieteellisen alueen perusteella annettu informaatio. Näin voidaan todeta, että *johdon lähestymistapaan perustava segmenttijako ja maakohtainen maantieteellinen raportointi edistävät annetun informaation merkityksellisyyttä*. Pääomamarkkinoiden painoarvo huomioon ottaen on todennäköistä, että IASB tulee jollakin aikaviiveellä siirtymään amerikkalaisen suuntaan (SFAS 131) segmenttijaon suhteen. Suomalais-ten yritysten on syytä ottaa tämä huomioon siir-

tyessään IAS-maailmaan ja päättäessään *kestävästä segmenttijaosta*. ■

Lähteet:

- AMERICAN INSTITUTE OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS (AICPA)** (1994). *Improving Business Reporting – A Customer Focus*. Special Committee on Financial Reporting. New York, NY: AICPA.
- ASSOCIATION FOR INVESTMENT MANAGEMENT RESEARCH (AIMR)** (1992). *Financial Reporting in the 1990's and Beyond: A Position Paper of the Association for Investment Management Research*. Prepared by Knutson, P., Charlottesville; Va.: AIMR.
- BEHN, B.K., NICHOLS, N.B. & STREET, D.L.** (2002). The Predictive Ability of Geographic Segment Disclosures by U.S. Companies: SFAS No. 131 vs. SFAS No. 14. *Journal of International Accounting Research*, Vol. 1: 31–44.
- BERGER, P.G. & HANN, R.** (2003). The Impact of SFAS No. 131 on Information and Monitoring. *Journal of Accounting Research*, Vol. 41 No. 2 May: 163–223.
- EKHOLM, B. & TROBERG, P.** (1998). Quo Vadis True and Fair View? *Journal of International Accounting, Auditing & Taxation*, Vol. 7 No. 1: 113–129.
- EPSTEIN, M. & PALEPU, K.** (1999). What Financial Analysts Want. *Strategic Finance*: 49–52.
- HAYES, R.M. & LUNDHOLM, R.** (1996). Segment Reporting to the Capital Market in the Presence of a Competitor. *Journal of Accounting Research*, Vol. 34 No. 2 Autumn: 261–279.
- HARRIS, M.S.** (1995). *The Impact of Competition on Managers' Reporting Policies for Business Segments*. Working paper, Pennsylvania State University.
- HARRIS, M.S.** (1998). The Association between Competition and Managers' Business Segment Reporting Decisions. *Journal of Accounting Research*, Vol. 36 No. 1 Spring: 111–128.
- HERRMANN, D. & THOMAS W.B.** (2000). An Analysis of Segment Disclosures under SFAS No. 131 and SFAS No. 14. *Accounting Horizons*, Vol. 14 No. 3 September: 287–302.
- IJIRI, Y.** (1995). Segment Statements and Informativeness Measures: Managing Capital vs. Managing Resources. *Accounting Horizons*, September: 55–67.
- MAINES, L.A., MCDANIEL L.S. & HARRIS, M.S.** (1997). Implications of Proposed Segment Reporting Standards for Financial Analysts' Investment Judgments. *Journal of Accounting Research*, Vol. 35 Supplement: 1–24.
- STREET, D.L., NICHOLS, N.B. & GRAY, S.J.** (2000). Segment Disclosures under SFAS No. 131: Has Business Segment Reporting Improved? *Accounting Horizons*, Vol. 14 No. 3 September: 259–285.